

Прес-реліз

Міністерство юстиції України

Виставка фото- та архівних документів
**« ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ В КОНТЕКСТІ
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ »**
26 червня 2014 р.

На виставці «Історія української юстиції в контексті державотворення» представлено матеріали з фондів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України, Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Центрального державного історичного архіву України, м. Київ, Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г.С. Пшеничного, які відображають найважливіші історичні моменти конституційного процесу на складному й довгому шляху державотворення України та участь у цьому процесі органів української юстиції.

Державність сучасної України тісно пов'язана з Українською Народною Республікою і Західноукраїнською Народною Республікою, з тією демократичною традицією державотворення, яка була започаткована Центральною Радою. Про це свідчать головні державні символи сучасної незалежної України – синьо-жовтий прапор, мелодія гімну, тризуб як головний елемент герба.

До “витоків” повертають нас поживклі сторінки документів, датованих XVII – початком XVIII ст., що зберігаються у фондах ЦДІАК України. Серед них – копія унікальної пам'ятки – Конституції гетьмана Пилипа Орлика про права та вольності Запорозького війська (оригінал знаходиться в Російському державному архіві давніх актів, м. Москва). Документи архіву розкривають історію становлення судової системи на території України.

Документи ЦДАВО України відтворюють найважливіші етапи конституційного процесу та діяльності органів української юстиції в контексті тематики виставки. В експозиції представлено документальні свідчення діяльності різних владних структур, що функціонували на терені України впродовж бурхливого XX століття: Української Центральної ради, Української Народної Республіки (березень 1917 р. – квітень 1918р.); Української держави гетьмана П. Скоропадського (квітень – листопад 1918 р.); Директорії Української Народної Республіки (листопад 1918 р. – лютий 1919 р.); УСРР та УРСР (1917-1991 рр.). Серед них: Проекти Конституції Української Народної Республіки (грудень 1917 р.), Конституції Української Держави (1918 р.), найважливіші законодавчі документи періоду національно-визвольних змагань українського народу 1917-1920 рр., зокрема, про утворення Генерального суду, про перейменування Міністерства судових справ на Міністерство юстиції Української Держави.

Радянський період історії України висвітлюють документи, які зафіксували процес підготовки конституцій УСРР та УРСР, внесення змін та доповнень до них на різних етапах розвитку суспільства, а також документи

про перший вищий орган юстиції УСРР – Народний комісаріат юстиції, його структуру, створення колегії, основні напрямки діяльності і, зокрема підготовку законодавчих актів та участь у розробці Конституції. У цьому блоці привертають увагу також і документи з колишнього архіву ЦК Компартії України (сьогодні – ЦДАГО України), що засвідчили місце, роль і позицію республіканського партійного керівництва в конституційному процесі держави, а також у відновленні діяльності органів української юстиції на звільненій від тимчасової німецько-фашистської окупації території України, забезпечення їх кадрами, розширення прав обласних судів.

Окремо представлено документи, що розкривають процес становлення незалежної України, підготовки Основного Закону України та прийняття на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року Конституції України та першочергові заходи Міністерства юстиції України, пов'язані з прийняттям Конституції України, участь у роботі Комісії з координації заходів щодо запровадження Конституції України.

Документи з фондів ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного дають змогу “наблизитися” до історичних подій, побачити обличчя творців історії. Це, насамперед, знімки державних і політичних діячів – С. Петлюри, В. В. Садовського, С. О Єфремова, В. К. Винниченка, І. М. Стешенка, Б. Мартоса, М. Стасюка, П. Христюка (Генеральний Секретаріат Української Центральної Ради першого скликання), С. П. Шелухіна - правознавця, Генерального судді УНР, Міністра судових справ УНР, М. М. Нечипоренка – один з перших суддів Київської губернії після Жовтневої революції. Частина фотодокументів відтворює підготовку і прийняття Конституцій УРСР. Прийняття Конституції незалежної України представлено іншою частиною документів: засідання Конституційної комісії Верховної Ради України, зал під час засідання Конституційної комісії Верховної Ради України, фото табло у Верховній Раді України з підсумками голосування про прийняття Конституції України в ніч з 27 на 28 червня 1996 р., народні депутати України в день прийняття Конституції України. 28 червня 1996 р.

Прес-служба Міністерства юстиції

press@minjust.gov.ua

Прес-служба Державної архівної служби

jprilep@archives.gov.ua

Центральний державний архів вищих органів влади
та управління України

Відповідальна особа: заступник директора Берковська О. Б.

275 08 39, berkovska.cdavo@gmail.com